

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studenta/-tky: Jana Borecká

Název práce: **SEBEPOJETÍ A MOŽNOSTI JEHO UTVÁŘENÍ VE VÝCHOVNĚ-
VZDĚLÁVACÍM PROCESU**

Vedoucí práce: PhDr. Hana Krykorková, CSc.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 107

Počet stránek příloh: 3 (vložené do textu)

Počet titulů v seznamu literatury: 37

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

1			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

1			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

1			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

1			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

1			
---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

1			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

1			
---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

1			
---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

1			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

1			
---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

1			
---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jak je sebepojetí vymezováno v odborné literatuře? K jakému konceptu sebepojetí se přiklání autorka diplomové práce?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Diplomantka předložila k posouzení práci o sebepojetí, tedy o tématu, které je obtížně uchopitelné, ale i následně empiricky zkoumatelné. V teoretické části se opřela o skupinu autorů, kteří ji pomohli dospět k vlastnímu pojetí – a to operacionalizovala na s. 14. Její pojetí se vyznačuje poněkud nižším akceptováním vytváření sebepojetí, než se s ním setkáváme v interakcionistické psychologii (Mead, Moreno s oporou o Cooleyho) či v konstruktivistických konceptech. Uvedené koncepce více akcentují vliv interakcí, včetně interakcí s vrstevníky na tvorbu sebepojetí, než ti autoři, které si autorka vybrala. Filosofující autoři by možná také upozornili na vliv tzv. životního naladění na sebepojetí jedince etc. Ale téma lze rozšiřovat téměř do nekonečna – a přesáhlo by daleko možnosti diplomové práce.

I když přístup autorky k tématu je zcela legitimní, zdá se, že nakonec ovlivnil výsledky šetření. K technicky pečlivě zpracované práci nemám připomínek, spíše uvádím pár námětů k zamyšlení. Citovaný A. Längle (na s. 38 je jednou uveden s překlepem) je autorem jednoho možného konceptu navazujícího na Franklovu logoterapii, který je odlišný od pojetí Lukasové; odlišnost a spory jejich žáků o povahu existenciální analýzy a logoterapie ovšem vytvářejí pro logoterapii další perspektivy. Dále: Domnívám se, že právě menší akcentace sociálních interakcí vede k jisté konstrukci celého dotazníku, kde se ve výsledcích výzkumné sondy jevil vliv vrstevníků jako nevýznamný – otázkou ovšem je, zda by se tak jevil například v analýze či v hloubkovém šetření... Na s. 94 se v závěrech objevuje termín „negativní směr“ v sebepojetí – a to v souvislosti se školou. Protože hodnotící termíny ve výzkumech tohoto typu nebývají šťastné, bude nutné při obhajobě vyložit, co vlastně autorka tímto „negativním směrem“ myslí, protože v textu na to odpověď nelze nalézt. Tím, že ve školním prostředí je řada jedinců konfrontována s požadavky okolí, hodnocením a někdy i dosti negativním, dochází nejen ke korekci sebepojetí z rodiny, ale i k přípravě na konfliktní střety a ořesy sebepojetí v budoucím životě atd. Jaký vliv mají konflikty a nepříjemné zážitky na utváření sebepojetí například u adolescentů?

Celkové hodnocení: autorka předložila skvělou práci, která obsahuje mnoho inspirativních podnětů. Téma je zcela zásadní důležitosti. Z počátku jsem sice měl dojem, že se bude orientovat na sebepojetí učitele (což je neméně závažná tematika), ale celou druhou část směřovala k sebepojetí žáka. Text je jasně, přehledně formulován, design výzkumu je pečlivě zpracován. Práce bohatě splňuje požadavky kladené na diplomové práce a lze ji předložit k obhajobě.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: výborně

Datum, podpis: 5. 9. 2012

doc. PhDr. Jaroslav Kořa